

Programma Lokale Versterking GGZ Wmo van mensen met een psychische handicap

Vereniging Landelijk Platform GGZ

Verslag bijeenkomst Deelnemersraad GGZ-WMO Drenthe 29 september 2008

Thema 'Wat kunnen VNN, GGZ en RIBW betekenen in het kader van de WMO?'

1. Opening

Cor Bras opent de vergadering door allen hartelijk welkom te heten. Het thema van deze bijeenkomst is 'Wat kunnen VNN, GGZ en RIBW betekenen in het kader van de WMO?'

2. Verslavingszorg Noord-Nederland (VNN)

Joke van de Brink is sinds 12 jaar verslavingsarts bij VNN en behandelaar in de Kommarin (inloopvoorziening/nacht- en dagopvang voor dak- en thuislozen in de Groningerstraat Assen).

VNN heeft een tweehoofdige Raad van Bestuur en is onderverdeeld naar drie provincies. Elke provincie heeft een eigen regiomanager met daaronder een afdelingscoördinator, etc. VNN heeft vier artsen in dienst. Joke is hoofdbehandelaar in de Groningerstraat (Kommarin). Richard van Dalen is coördinator van de Kommarin.

Joke schetst de organisatie van VNN:

VNN (vroeger CAD – Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs) is een organisatie voor Drenthe, Friesland en Groningen, maar werkt wel provinciaal. In Drenthe zijn er locaties in Assen, Emmen en Hoogeveen.

VNN heeft klinische en ambulante voorzieningen.

Klinische voorzieningen

IMC (Intramuraal Motivatie Centrum) – laagdrempelige voorziening die zich in eerste instantie richt op mensen die geplaatst worden in het kader van een strafrechtelijke maatregel. Gemeenten, verslavingszorg en justitie werken nauw met elkaar samen ten behoeve van het IMC. Het IMC beschikt over 16 bedden. Het IMC is in Eelde.

Hoog-Hullen - van oudsher een kliniek voor alcoholisten. De kliniek heeft plaats voor 34 verslaafde volwassenen.

Opvang/wonen in Nieuw Amsterdam – voor mensen die het niet redden om clean te worden; gebruik is toegestaan, echter alleen onder begeleiding van een psychiater.

Ambulante voorzieningen

Oversingellaan, Assen – dit is als het ware de voordeur naar VNN, waar men het volgende biedt:

- ambulante reguliere behandelingen
- methadonbehandeling (= intensieve behandeling voor mensen die opiaat (o.a. heroïne) verslaafd zijn)
- medicatiepoli (voor mensen die het moeilijk vinden om zelf hun medicatie te regelen; verstrekking medicatie onder toezicht)
- reclassering verslavingszorg
- cursussen zoals stoppen of verantwoord omgaan met alcohol, sociale vaardigheidstraining, etc.

Groningerstraat, Assen

- inloopcentrum De Kommarin
- SVTeam (VNN, RIBW, OGGZ, Psychiatrische Thuiszorg Verslaafden). Het SVT (Sociale Verslavingszorg Team) is vorig jaar opgestart omdat de cliënten niet op reguliere

afspraken kwamen opdagen. Dit was geen onwil van de cliënten maar kwam voort uit het ontbreken van structuur en de chaos in hun leven. Het SVTeam zoekt de mensen op en is als het ware bemoeizorg.

Havenkade, Assen

- is een leer/werkproject. Hier kunnen dak- en thuislozen werken voor een warme maaltijd en 5 euro verdienen.

Project 'Help, de buurman (ver)zuipt

- geeft praktische ondersteuning aan 45 alcoholisten en vergroot hun zelfredzaamheid

De 'Groningerstraat', Havenkade en het project Help, de buurman (ver)zuipt vergaderen tweemaal per week met elkaar, telkens in verschillende samenstelling – inclusief de methadonbehandeling - zodat men van elkaar weet wat men doet.

Op de vraag of jongeren ook bij VNN terecht kunnen, vertelt Joke dat jongeren tot 18 jaar doorgaans bij de Jeugd GGZ terechtkomen. Als er bij een jongere van onder de 18 jaar sprake is van ernstige verslaving, kan hij/zij ook bij VNN terecht komen. In Groningen heeft VNN een opvanglocatie voor jongeren van 12 tot 18 jaar.

In Hoogeveen is er nog geen Inloopvoorziening. Wel voorziet VNN daar in PTZ-V (Psychiatrische Thuiszorg Verslaafden) en is er een locatie Verslavingszorg aan de Van Goghlaan.

Tot slot: Als iemand signalen of vragen heeft, kan deze contact opnemen met VNN in de Oversingellaan, waar men zal doorverwijzen naar de juiste plek. Betreft het specifiek daklozenproblematiek, dan kan men rechtstreeks contact opnemen met de Kommarin.

(Achteraan het verslag is een overzicht van de locaties en de bereikbaarheid opgenomen, gemaakt door Jos Oude Bos).

3. Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)

Albert Haijema is als hulpverlener van GGZ betrokken bij de OGGZ. Het gaat hier om zorgmijders; mensen die tussen wal en schip vallen omdat zij geen hulp zoeken. De omgeving merkt vaak wel dat de betrokkene problemen heeft. De overheid heeft zeven jaren geleden de opdracht gegeven tot bemoeizorg waardoor zorgmijders in contact worden gebracht met de hulpverlening. Hiertoe is de OGGZ opgestart. In deze regio betreft dit een samenwerking ten behoeve van de gemeenten Assen, Tynaarlo, Noordenveld en Aa en Hunze. OGGZ bestaat uit een netwerk van onder andere politie, maatschappelijk werk, RIBW en GGZ. In het overleg dat men met elkaar heeft, wordt besproken wie naar aanleiding van een melding van bijvoorbeeld overlast actie neemt. Wanneer het om dubbele problematiek gaat (verslaving en psychiatrische problematiek) neemt Albert actie. Huisartsen zitten overigens niet in dit netwerk. Wel wordt er veel aan informatieoverdracht aan de huisartsen gedaan op individuele basis en voor zoverre de huisarts hier behoefte aan heeft.

Bij de hulpverlening is het uitgangspunt dat het om de cliënt gaat die in moeilijkheden zit; het draait niet om de hulpvraag. Doel van de OGGZ is de cliënten een draaglijker leven te bieden. Hiermee hoopt men ook om de drempel naar de reguliere GGZ lager te maken en mensen weer in de hulpverlening te krijgen.

Meldingen worden doorgaans gedaan door politie, woningstichting of burgers via het telefonische meldnummer: 0592-302827. Dit is het meldnummer bij de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst) ten behoeve van de genoemde gemeenten. Andere gemeenten hebben een ander meldnummer.

Het uitgangspunt is dat elke melding meldwaardig is en serieus wordt genomen. Een melding kan anoniem worden gedaan. Meldingen kunnen alleen tijdens kantooruren worden gedaan. Gevraagd wordt of melders na 17.00 uur een bandje te horen krijgen waarop zij worden doorverwezen. Dat is niet het geval omdat het eigenlijk nooit gaat om acute zaken. Als het om crisissituaties gaat, dan loopt dit via de huisarts of politie naar de GGZ-crisisdienst of naar de GGD.

Volgens Albert is het OGGZ meldpunt bekend bij medewerkers van het WMO-loket. Verder wordt er bekendheid aan het meldpunt gegeven via folders in de huisartsenpraktijken, op de

websites van gemeenten en GGZ Drenthe en door regelmatig het nummer te publiceren in huis-aan-huisbladen.

Een andere taak van Albert is het zogenaamde 'casefinding', dat wil zeggen: er zelf op uit trekken op zoek naar mensen die zorg mijden. Hij komt daar echter niet aan toe omdat hij het te druk heeft met het aantal meldingen dat wordt gedaan.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg wordt betaald uit de WMO.

4. Regionale Instelling voor Beschermd Wonen (RIBW)

Anne Kasimir werkt bij het RIBW-Datateam. Assen kent 10 echte daklozen die o.a. in het bos verblijven. Er zijn ongeveer 30 tot 45 personen die geen thuis hebben.

Dak- en thuislozen die zich melden voor de intake, kunnen bij de Kommarin een postadres krijgen. Bij de intake wordt de hulpvraag geformuleerd. In het multidisciplinair team overleg wordt besproken wie de cliënt gaat helpen: PTZ-V, VNN of RIBW. Of er wordt doorverwezen naar Jeugdzorg of het Algemeen Maatschappelijk Werk. Ook is er een netwerk met OGGZ en met de ambulante forensische psychiatrie. Vaak gaat het om mensen die geen geld hebben. Dan wordt er contact gelegd met de ISD (intergemeentelijke sociale dienst) om een uitkering aan te vragen. Gemiddeld duurt het 4 weken voordat iemand een uitkering ontvangt. Een vertraging in het aanvragen kan optreden wanneer het arbeidsverleden van de cliënt niet duidelijk is. In de tussentijd kan er eventueel een voorschot geregeld worden. Ook worden de schulden van de persoon in kaart gebracht. Vaak komt de cliënt onder bewindvoering (Correct uit Emmen) te vallen om de schulden te kunnen aflossen. De kosten van bewindvoering kosten ca. 75 euro per maand. De cliënten houden ongeveer 70 euro per week over om te besteden; dit is 20 euro meer dan het wettelijk bepaalde bedrag van 50 euro.

Het Datateam onderhoudt contacten met de woningstichting om mensen in te kunnen schrijven voor een woning. Lukt dit niet, dan gaat men via marktplaats.nl op zoek naar een kamer.

Ook regelt het Datateam daklozenuitkeringen en proberen ze de dakloze in een traject te brengen van dagbesteding/dagstructuur of in een reïntegratietraject bij Daat of Alescon. Ook wordt er via de huisarts een indicatie bij het CIZ (Centrum ....) zodat de cliënt nog beter begeleid kan worden.

In de contacten met de cliënten wordt motiverende gespreksvoering toegepast omdat de meeste cliënten helemaal niets meer willen. Het enige wat ze vaak wel willen is een postadres omdat ze anders geen uitkering of daklozenuitkering kunnen aanvragen.

Anne gaat vaak met een medewerker van VNN mee op huisbezoek om de cliënten op psychosociale aspecten te bezien.

Het verschil tussen OGGZ en de Kommarin: mensen zoeken zelf de Kommarin op, terwijl de OGGZ actief de mensen op zoekt. Soms gaat een medewerker van de Kommarin mee met de OGGZ-werkers zodat mensen gemakkelijker kunnen worden overgedragen aan de Kommarin. Kommarin biedt naast dagopvang ook nachtopvang. De nachtopvang gaat in om 21.00 uur en sluit om 9.00 uur. Er zijn 6 bedden, die over het algemeen niet allemaal bezet zijn. Voor overnachting moet zich tussen 9.00 en 9.15 uur melden en 4 euro betalen. Wie geen geld heeft, kan er niet overnachten. Als iemand er lichamelijk slecht aan toe is, wordt er wel eens een uitzondering gemaakt.

Tip: Laat cliënten achteraf voor de overnachting betalen, als ze eenmaal een uitkering hebben.

Vanuit de Kommarin adviseert men de cliënten, die geen geld hebben om naar de Havenkade te gaan. Daar kan men door te werken 5 euro verdienen en krijgt men een broodmaaltijd en een warme maaltijd. Het betalen voor de overnachting is dan mogelijk. Het is een bewuste keuze om de mensen te laten betalen omdat het hen hierdoor niet te gemakkelijk wordt gemaakt.

Wat betreft het overnachten is bekend dat er ook mensen zijn, die zich niet veilig voelen in de Kommarin omdat de deuren op slot gaan of omdat er ook verslaafden zitten. Men slaapt dan liever bij zogenaamde kennissen of in het bos, in een container, achter een gebouw, etc. De nachtopvang moet echter vanuit het oogpunt van veiligheid wel op slot. Er is namelijk maar één medewerker voor een slaapdienst aanwezig. Het is niet zo dat de slaapkamers op slot gaan maar de tussendeur gaat op slot. In de unit is een 4-persoons- en een 2-persoonskamer.

5. Vragen, opmerkingen en discussie

Gevraagd wordt of de bewindvoerder aankopen kan terugdraaien. Anne Kasimir licht toe dat de bewindvoerder voor aankopen boven een bepaald bedrag toestemming moet geven. Aankopen op krediet moeten getoetst worden bij BKR (Bureau Krediet Registratie). Vanuit de deelnemers wordt opgemerkt dat het desondanks voorkomt dat cliënten die onder bewindvoering staan, op krediet kopen.

Tip: De meeste zorgverzekeraars vergoeden het lidmaatschap van een patiëntenvereniging. De bewindvoerder moet daar alert op zijn.

Opgemerkt wordt dat in de visie van de gemeente Assen het streven wordt vermeld dat 'in Assen niemand tegen zijn wil op straat leeft'. Zou het werkelijk ooit zo ver kunnen komen? Albert Haijema antwoordt dat dit niet haalbaar is zolang de gemeente de ingewikkelde structuren en procedures niet vereenvoudigt.

Opgemerkt wordt dat er ook mensen zijn die niets anders willen dan op straat leven.

Gevraagd wordt waarom er geen onderzoek wordt gedaan naar het aantal daklozen en naar de reden van het leeg blijven van de bedden. Geantwoord wordt dat het moeilijk is om onderzoek te doen onder deze groep mensen en dat onderzoek niet echt betrouwbare informatie zal opleveren.

Cor bedankt de gasten hartelijk voor hun bijdrage aan deze themabijeenkomsten.

(schema locaties VNN, zie volgende blz.)

Schema gemaakt door Jos Oude Bos:

Schema en locaties VNN Assen

Oversingellaan 19	Groningerstraat 63	Havenkade
Begane grond	Begane grond	Laagdrempelige Dagbesteding cliënten VNN.
Hulpverlening Tel: 0592-306666	Data Team RIBW/ postadressen/dak en thuisl. Tel: 0592-316835	Contactpersoon Rob van der Laan Tel: 0653948047
Methadonbehandeling Tel:0592-312515	Secetariaat VNN	
Spreekkamers	Laagdrempelige Inloop VNN Tel: 0592-306680	
Receptie VNN Assen Tel: 0592-306666		

Eerste verdieping	Eerste verdieping	
Verslavingsreclassering	Kantoor laagdrempelige hulpverlening	
Tweede verdieping	Psychiatrische ThuisZorg Verslaafden (PTZ-V) Tel: 0592-330539 (Psychiater en Doktersconsult) op dinsdag en woensdag.	
Voorlichting&Preventie, Ema gesprekken/ rijden met alcohol achter het stuur	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)Albert Haijema Tel: 0652412235	
Managementafdeling& Ondersteunende Diensten		
Secretaresses		